КИЇВСЬКА МІСЬКА РАДА

СЕКРЕТАРІАТ

УПРАВЛІННЯ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

01044, м. Київ, вул. Хрещатик, 36 *тел.:(044)202-73-92, 202-73-13*

08.10.2021 № 08/230-1983

1 (28/30)

Голові постійної комісії
Київської міської ради
з питань власності
Михайлу ПРИСЯЖНЮКУ

Правовий висновок
до проєкту рішення Київської міської ради від 14 вересня 2021 року №08/231-3358/ПР «Про збільшення статутного капіталу Комунального підприємства виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) «Київтеплоенерго»

Управління правового забезпечення діяльності Київської міської ради розглянуло проєкт рішення від 14 вересня 2021 року № 08/231-3358/ПР «Про збільшення статутного капіталу Комунального підприємства виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) «Київтеплоенерго» (далі – проєкт рішення) та зазначаємо про таке.

Пунктом першим проєкту рішення передбачається збільшення розміру статутного капіталу Комунального підприємства виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) «Київтеплоенерго» на суму 2 000 000 000,0 гривень.

Зауважуємо, Законом України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі - Закон) встановлено правові засади проведення моніторингу державної допомоги суб'єктам господарювання, здійснення контролю за допустимістю такої допомоги для конкуренції, спрямований на забезпечення захисту та розвитку конкуренції, підвищення прозорості функціонування системи державної допомоги та дотримання міжнародних зобов'язань України у сфері державної допомоги.

Пунктом 1 частини першої статті 1 Закону передбачено, що державна допомога суб'єктам господарювання (далі - державна допомога) - підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.

У роз'ясненнях Антимонопольного комітету України від 05 жовтня 2017 року «З 5-рр/дд «Про застосування законодавства у сфері державної допомоги» вказано: «Відповідно до частини першої статті 3 Закону дія Закону поширюється на будь – яку підтримку суб'єктів господарювання надавачами державної допомоги за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів для виробництва товарів або провадження окремих видів господарської діяльності, крім випадків, передбачених частиною другою статті 3 Закону.

Державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:

підтримка надається суб'єкту господарювання;

фінансування державної підтримки здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;

підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;

підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.

Згідно з частиною першою статті 4 Закону державна допомога полягає у передачі ресурсів держави чи місцевих ресурсів окремим суб'єктам господарювання, а також у втратах доходів відповідних бюджетів. Частина перша статті 4 Закону містить невичерпний перелік форм, в яких може реалізовуватися державна допомога.

Таким чином, збільшення статутного капіталу комунальних/державних підприємств є державною допомогою за умови дотримання вищезазначених умов.

Отже, збільшення статутного капіталу комунальних/державних підприємств є однією з форм, в яких може реалізовуватися державна допомога суб'єктам господарювання.

Про це також Антимонопольний комітет України зазначив у своєму листі 27 листопада 2017 року №500-29/02-12946 у відповідь на звернення Харківської обласної ради «Про надання інформації».

Зауважуємо, що проєктом рішення передбачається збільшення розміру статутного капіталу комунального підприємства, разом з тим, до проєкту рішення не додано відповідне рішення Антимонопольного комітету України.

Звертаємо увагу, що до проєкту рішення додано довідку юридичного управління виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), в якій зазначено про необхідність дотримання Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та проходження відповідних процедур. Разом з тим документів, що свідчать про врахування зауважень та дотримання вимог Закону до проєкту рішення не додано.

Враховуючи вищевикладене, управління повертає проєкт рішення без погодження.

В.о. начальника управління Валентина ПОЛОЖИШНИК

08/231-3358/ПР
14.09.2021

01.10.21

КИЇВСЬКА МІСЬКА РАДА

II СЕСІЯ IX СКЛИКАННЯ

РІШЕННЯ

_____№_____

Про збільшення розміру статутного капіталу КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА ВИКОНАВЧОГО ОРГАНУ КИЇВРАДИ (КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ) «КИЇВТЕПЛОЕНЕРГО»

1. (28/30)

Відповідно до статті 57, частини четвертої статті 78 Господарського кодексу України, частини п'ятої статті 60 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Київська міська рада вирішила:

1. Збільшити розмір статутного капіталу КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА ВИКОНАВЧОГО ОРГАНУ КИЇВРАДИ (КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ) «КИЇВТЕПЛОЕНЕРГО» на суму 2 000 000 000,0 (два мільярди) гривень.
2. Виконавчому органу Київської міської ради (Київській міській державній адміністрації) забезпечити внесення відповідних змін до статуту КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА ВИКОНАВЧОГО ОРГАНУ КИЇВРАДИ (КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ) «КИЇВТЕПЛОЕНЕРГО» в установленому законодавством порядку.
3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію Київської міської ради з питань власності та постійну комісію Київської міської ради з питань бюджету та соціально-економічного розвитку.

Київський міський голова Віталій КЛИЧКО

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту рішення Київської міської ради «Про збільшення розміру статутного капіталу КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА ВИКОНАВЧОГО ОРГАНУ КИЇВРАДИ (КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ) «КИЇВТЕПЛОЕНЕРГО»

1. Обґрунтування необхідності прийняття рішення

Відповідно до Статуту КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА ВИКОНАВЧОГО ОРГАНУ КИЇВРАДИ (КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ) «КИЇВТЕПЛОЕНЕРГО», затвердженого розпорядженням виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 13 травня 2016 року № 323 (в редакції розпорядженням виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 27 червня 2019 року № 1160), на КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО ВИКОНАВЧОГО ОРГАНУ КИЇВРАДИ (КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ) «КИЇВТЕПЛОЕНЕРГО» (далі – КП «КИЇВТЕПЛОЕНЕРГО») покладено функції із забезпечення споживачів міста Києва безперебійним енергопостачанням та належної експлуатації майна територіальної громади міста Києва, необхідного для цього, в тому числі об'єктів тепло-, енергопостачання.

Як вбачається із покладених на комунальне підприємство Статутом та розпорядчими актами Київської міської ради та її виконавчого органу завдань, їх реалізація дозволить забезпечити безперебійність надання населенню міста та іншим споживачам послуг із постачання теплової енергії, постачання гарячої води, постачання та розподілу електричної енергії та розпочати опалювальний період 2021/2022 року.

У зв'язку із закінченням дії Положення про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу, для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу (далі – Положення ПСО), затвердженого постановою КМУ від 19 жовтня 2018 р. № 867, з травня 2021 року підприємства у сфері теплопостачання опинилися у вкрай складному фінансовому становищі. Перехід на нові ринкові умови закупівлі природного газу, неконтрольоване зростання цін на природний газ та проблемні питання в галузі теплоенергетики, що не вирішувалися та накопичувалися роками, призвели до поглиблення кризи в галузі та ставлять під загрозу проходження опалювального періоду 2021/2022 року без залучення додаткового фінансування для покриття збитків та касових розривів.

Відповідно до прогнозного фінансового плану КП «КИЇВТЕПЛОЕНЕРГО» до 31 грудня 2022 року загальний дефіцит грошових коштів становитиме 7 800 000 000,00 грн.

Тарифи на теплову енергію не враховують фактичні ціни на природний газ та фактичні витрати на інші енергоносії, розподіл природного газу, воду, виплату заробітної плати та інші витрати КП «КИЇВТЕПЛОЕНЕРГО», а чинні нормативно-правові акти не дозволяють підприємствам теплопостачання оперативно здійснювати коригування тарифів (нарахувань) на теплову енергію.

Разом з тим, з 20 травня 2021 року теплоенергетика України працює в умовах вільного ринку газу. Це означає, що газ для теплопостачальних компаній без 100 % оплати або банківських гарантій поставлятися не буде. Вартість газу

порівняно з червнем минулого року зросла на 230 % і значно перевищує вартість газу, враховану в діючому тарифі на теплову енергію.

Зауважуємо, що ринкову ціну за природній газ на червень 2021 року встановлено на рівні 11 121,38 грн за 1000 куб. м, на липень 2021 року – 11 755,00 грн за 1000 куб. м, прогнозну ціну на серпень 2021 року – від 13 000 до 16 000 грн за 1000 куб. м, що свідчить про тенденцію до подальшого зростання ціни.

Так, у діючих тарифах на теплову енергію для КП «КИЇВТЕПЛОЕНЕРГО» ціна на природний газ для всіх категорій споживачів теплової енергії встановлена на рівні 5 375,37 грн за 1000 куб. м без ПДВ.

Наразі існує ряд проблем, які унеможливлюють належне виконання поставлених завдань, а саме:

- КП «КИЇВТЕПЛОЕНЕРГО» не має оборотних коштів для закупівлі газу в потрібних обсягах;
- заборгованість КП «КИЇВТЕПЛОЕНЕРГО» перед НАК «Нафтогаз України», що утворилася за спожитий природний газ в рамках дії Положення ПСО, обсягом 7 500 000 000,00 грн. та потребує реструктуризацій щонайменше на 15 років;
- не існує легітимної моделі покриття органами місцевого самоврядування збитків підприємств теплопостачання, оскільки органи місцевого самоврядування непричетні до завдання таких збитків. Єдиною можливістю для проходження опалювального періоду 2021/2022 року вбачається додаткове фінансування КП «КИЇВТЕПЛОЕНЕРГО» шляхом збільшення його статутного капіталу;
- система тарифоутворення є інертною, неспроможною своєчасно врахувати фактичні ціни на природний газ;
- чинне законодавство є жорстким до неплатників за комунальні послуги, що призводить до регулярної недоплати за спожиті послуги на рівні 10-30 %;
- побудована здебільшого за радянських часів наявна інфраструктура КП «КИЇВТЕПЛОЕНЕРГО» натепер зношена, що призводить до понаднормативних втрат та потребує значних інвестицій для модернізації, а це відповідно здійснення капітальних та інших ремонтних робіт передбачатиме закупівлю матеріалів, обладнання та безпосередньо виконання самих робіт, у тому числі проектних.

Враховуючи зазначене, існує необхідність збільшити статутний капітал КП «КИЇВТЕПЛОЕНЕРГО» на суму 2 000 000 000,00 грн.

2. Мета і шляхи її досягнення

Метою та завданням прийняття проекту рішення Київської міської ради «Про збільшення розміру статутного капіталу КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА ВИКОНАВЧОГО ОРГАНУ КИЇВРАДИ (КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ) «КИЇВТЕПЛОЕНЕРГО» є забезпечення містом безперебійності надання населенню послуг із постачання теплової енергії, постачання гарячої води, постачання та розподілу електричної енергії.

3. Правові аспекти

Проект рішення Київської міської ради «Про збільшення розміру статутного капіталу КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА ВИКОНАВЧОГО ОРГАНУ КИЇВРАДИ (КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ) «КИЇВТЕПЛОЕНЕРГО» розроблено відповідно до статті 57, частини четвертої

статті 78 Господарського кодексу України, частини п'ятої статті 60 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

4. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація рішення потребуватиме виділення коштів із бюджету міста Києва у сумі, необхідній для збільшення статутного капіталу підприємства.

Відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктів господарюванням» збільшення статутного капіталу КП «КИЇВТЕПЛОЕНЕРГО» не є державною допомогою суб'єкту господарювання.

Крім того, відповідно до пункту 3 роз'яснень з питань застосування законодавства у сфері державної допомоги Антимонопольного комітету України від 05 жовтня 2017 року № 35-рр/дд щодо питання чи належить до поняття «державної допомоги» державна підтримка суб'єктів природніх монополій зазначено наступне:

«Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону, державна допомога суб'єкту господарювання – це підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує створенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.

Відповідно, державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі вимоги:

- підтримка надається суб'єкту господарюванню;
- фінансування державної підтримки здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
- підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;
- підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної діяльності.

Згідно зі статтею 264 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми 4 державами-членами, з іншої сторони (далі - Угода), Сторони домовилися, що вони застосовуватимуть положення Угоди з використанням як джерела тлумачення критеріїв, що випливають із застосування статтею 93, 106 та 107 Договору про функціонування Європейського Союзу, зокрема відповідну судову практику Суду Європейського Союзу, а також відповідне вторинне законодавство, рамкові положення, керівні принципи та інші чинні адміністративні акти Союзу.

Отже, відповідно до пункту 188 Повідомлення Європейської комісії щодо поняття державної допомоги згідно зі статтею 107 (1) Договору про функціонування Європейського Союзу можливість спотворення конкуренції виключається за умови дотримання усіх перерахованих нижче умов:

- послуга є предметом природної монополії;
- природна монополія виключає не лише можливість конкуренції на ринку, а й передбачає існування ексклюзивного надавача відповідної послуги на такому ринку;
- відповідна послуга не конкурує з іншими послугами;
- якщо надавач відповідної послуги здійснює діяльність на іншому ринку (за географічним розташуванням чи продукцією), відкритому для конкуренції, можливість здійснення перехресного субсидіювання має бути виключено. Для цього

потрібно вести окремі розрахунки, належним чином розподіляти доходи і витрати та запобігати використанню державного фінансування неекономічної діяльності для перехресного субсидіювання економічної діяльності.

Враховуючи зазначене, державна підтримка суб'єктів природніх монополій не буде вважатися державною допомогою, якщо будуть кумулятивно дотримані вищезазначені умови.».

КП «КИЇВТЕПЛОЕНЕРГО» відповідає усім переліченим у пункті 3 наведених у роз'ясненнях умовам.

5. Позиція заінтересованих органів

Проект рішення не стосується інтересів інших органів і не потребує додаткового узгодження.

6. Регіональний аспект

Положення проекту рішення не впливають на розвиток адміністративно-територіальних одиниць.

7. Громадське обговорення

Проект рішення не потребує громадського обговорення.

8. Прогноз результатів

Прийняття запропонованого рішення дозволить покращити стан фінансово-господарської діяльності підприємства та сприятиме збільшенню розміру статутного капіталу КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА ВИКОНАВЧОГО ОРГАНУ КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ) «КИЇВТЕПЛОЕНЕРГО», що в свою чергу забезпечить безперебійне отримання споживачами послуг з гарячого водопостачання та опалення.

9. Прізвище або назва суб'єкта подання, прізвище, посаду, контактні дані доповідача проекту рішення на пленарному засіданні та особи, відповідальної за супроводження проекту рішення.

Суб'єктом подання проект рішення – заступник голови Київської міської ради Пантелеєв Петро Олександрович.

Доповідач на пленарному засіданні – виконувач обов'язків директора Департаменту житлово-комунальної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) Басурова Олена Анатоліївна.

Особа, відповідальна за супроводження проекту рішення, – Яткевич Руслан Анатолійович, тел. 0962112996

Виконувач обов'язків директора Департаменту
житлово-комунальної інфраструктури Олена БАСУРОВА

Довідка
до проєкту рішення Київської міської ради «Про збільшення розміру статутного капіталу КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА ВИКОНАВЧОГО ОРГАНУ КИЇВРАДИ (КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ) «КИЇВТЕПЛОЕНЕРГО»

Проєкт розроблений Департаментом житлового-комунальної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації).

Проєктом рішення передбачається збільшення розміру статутного капіталу комунального підприємства виконавчого органу Київради (Київської міської державної адміністрації) «Київтеплоенерго» на суму 2 000 000 000,0 грн.

Звертаємо увагу, що відповідно до статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон) підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності вважається державною допомогою.

Згідно з статтею 3 Закону та роз'ясненнями Антимонопольного комітету України від 05 жовтня 2017 року № 35-рр/дд «Про застосування законодавства у сфері державної допомоги» (далі – роз'яснення) дія Закону поширюється на будь-яку підтримку суб'єктів господарювання надавачами державної допомоги за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів для виробництва товарів або провадження окремих видів господарської діяльності, крім випадків, передбачених частиною другою статті 3 Закону.

Однією із форм, в яких може реалізовуватися державна допомога, є збільшення державної частки в статутному капіталі суб'єктів господарювання або збільшення вартості державної частки на умовах, неприйнятних для приватних інвесторів.

Тобто заходи підтримки, передбачені у проєкті рішення, в розумінні Закону можуть містити ознаки державної допомоги.

У роз'ясненнях вказано, що для ґрунтовної оцінки заходів державної підтримки на предмет виявлення ознак державної допомоги, її допустимості для конкуренції треба подати Антимонопольному комітету України детальну інформацію стосовно програм державної допомоги або індивідуальної державної допомоги.

Подання повідомлення, його розгляд та розгляд справи про державну допомогу здійснюються в порядку, визначеному розділом 4 Закону.

Порядок подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги визначено розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04

березня 2016 року № 2-рп «Про затвердження Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги», зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 04 квітня 2016 року за № 501/28631.

Однак відповідного рішення, прийнятого Антимонопольним комітетом України за результатами розгляду повідомлення, до проєкту рішення не надано.

Виконувач обов'язків
начальника юридичного управління
«10» вересня 2021 року

Ольга ЯКОВЛЄВА